

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja trikrat na teden, v torek, četrtek in soboto, ter velja po pošti prejemati, za avstro-ogerske dežele ali v Mariboru s pošiljanjem na dom, za celo leto 10 gold., za pol leta 5 gold., za četrt leta 2 gold. 60 kr. Za tuje dežele za celo leto 12 gold., za pol leta 6 gold., za četrt leta 3 gold. 25 kr. a. v. — Za oznanila se plačuje od četrtstopne petitive 6 kr. če se oznanilo enkrat tiska. 5 kr. če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska. Vsakokrat se plača štampilj za 30 kr. — Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Mariboru, v koroški ulici hišn. št. 220.

Opisništvo, na katero naj se blagovoljno pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v tiskarnici: F. Skaza in dr., v koroški ulici hišn. št. 229

Nušim protivnikom.

Ako se na Češkem zaradi kake čisto domače češke stvarce pojave v narodnih listih polemike, kar se godi, kakor je pri vsakem narodu na vsem svetu navada — kajti bog nij ljudem niti enakih nosov, nikdar pa enakih misli ustvaril —: brž se čuje v judovskem novinarstvu na Dunaji in v njegovih pojudenih časnikarskih odrastkih v provinci veseli vrisk: „češka opozicija je v polnem razpadu“. To se godi mesec za mesecem že dolgo let, ali češka opozicija proti nemško-„liberalni“ laži še denes tako krepko, in krepkejšje stoji, nego je kdaj prej, in nobene „pobožne želje“ nemškega ustavoverstva ne bodo naredile, da se med soboj do živega in mrtvega pokolje. Kadar pride čas, so Čehi — narodni Čehi in nič menj. Proti zunanjemu sovražniku vsi edini, proti protivniku, hlepečemu po životu naroda, po njegovem bistvu ne more biti raznih mnenj med onimi, ki so rodu zvesti.

Kakor pri Čehih, tako je tudi pri nas Slovencih. Proti stranki, ki je denes v Cislajtaniji na vladi in proti ljudem, kateri jo podpirajo, nij nesloge med nami nikdar bilo in je ne bode, ako nas bog ne udari s slepoto. Zato je upanje naših nemškutarjev in njih glasil smešno, ako menijo, da je „zdaj pravi čas“ pridobiti prebivalstvo slovensko za vlado in namene ljudi, ki hodijo iz Avstrije v Hanover napijati — ne avstrijskemu cesarju nego — pruskemu Vilhelmu; ki v Gradci, na Dunaji, v Brnu, in celo v Ljubljani namesto avstrijske cesarske pesni, pejo prusko zmagoslovico „Wacht am Rhein“, ki že na vsa usta izpovedavajo, da jim je edini namen, Slovane pokoriti nemški šegi, in združiti sebe in nas s Prusijo. Za te izdajnike avstrijskih koristij, za te napovedane smrtne sovražnike naše slovanske krvi in matere, se ne bode dal nobeden Slovenec pridobiti, za te mora vsak narodnjak imeti zaničevanje in druga nič. Avstrijski Avstriji smo prijatelji, smo verni; nikdar ne prijatelji onim, ki nam napovedujejo raztegovanje nemškega rajha do Adrije!

Naši protivniki se bodo morali enkrat vero dobiti in to vero jim moramo z odločnim delovanjem v glavo vbiti: da slovenska narodna stranka in politika nij eno in isto z nekaterimi osobami. Denes je bedasto govoriti o nekaterih „volksbeschwätzer“-jih, kakor se pruski list v Ljubljani nemško-ljubò izraža. Denes stoji v naši politični borbi že načelo proti načelu, ideja proti ideji. Denes je boj z odprtim vizirjem: nemškutarji hočejo, da se ponemčimo in potem poprusiono, mi hočemo, da Slovani ostanemo in se kot taki izobrazimo.

Nekdaj, pred dvajsetimi leti, ko so naši starši rodoljubi delati začeli, res nij bilo take narodne stranke, tako gotovo ne, kakor pruske nij bilo še med nami. Zato je bilo tačas slovensčevanje bolj koristolovno poslovanje, izraz tihe ljubezni do domače reči, kakor Nemeec pravi: „liebhaberei“. A od pismenkarske tablice smo prišli med tem do knjige, od knjige do literature; iz malega zrna je zrasel primerno velik sadež, tako velik, da bi celo obširnotelesno mater Germanijo mogel tako dolgo v zelodei tiščati, da nas bi rada ali nerada tudi že pozobljene od sebe dala — neprebavljene.

Dopisi.

Iz Ljubljane, 18. julija. [Izv. dop.] Ker je tukajšnji „Tagblatt“ zadnje dni polu naj-surovejših psov na narodno stranko, posebno pa na slovensko telovadno društvo „Sokol“, kateri, da se to godi na ukaz deželnega predsednika grofa Auersperga. Da vse njegovo aristokratstvo prav lepo da skladati z grobim tonom, ki vlada v tem listu, tudi to se trdi, kakor tudi neverjetno zvoní. Pravijo, namreč da je on po Dežmanu poslal tiste „mehrere turner“ v „Tagblatt“ z napotkom, naj napadejo „Sokol“; ravno tako so nekateri nemškutarški kolovodje parolo dali vsak nered v mestu „Sokolu“ ali kateremu koli narodnemu društvu v črevlje vtekniti. Na ta način bi naša deželna vlada rada videz kakega uzroka dobila — in videz je našim „liberalnim“ Nemcem že dovolj — da razpusti „Sokol“ in narodna društva. Ne bode torej napak, opominjati vse mlade narodnjake, da so posebno pazljivi. Da Auersperg ne bi z razpuščevanjem teh društev nič dosegel za svojo „stranko“, to je jasno; ali saj poznamo vladne ljudi te baže, na vsako slameo svoje upanje obešajo.

Iz Krškega 18. julija [Izv. dop.] (Visoki gosti.) Včeraj se je z vlakom pripeljal v Brežice nadvojvoda Albrecht in fml. John. V Brežicah sta izstopila, sprejel ju je grof Gustav Auersperg in ju peljal v svojo graščino Mokrice, kjer sta visoka gosta prenočila. Denes sta se peljala s posebnim poštnim vozom čez Krško vas, v Kostanjevico, sv. Jarnej in Novomesto, od koder se peljeta do Ljubljane.

Kaj je namen tega potovanja, tega ne vem. Nekateri ugibajo, da je pot teh dveh strategov v zvezi z železnico dolensko, drugi ugibajo drugače.

Naše okrajno glavarstvo, ki na kolodvoru visi, če kaka ustavoverna kričava ničla se klanja jej, — se zdaj nij dalo videti na kolodvoru.

Iz Kranjskega 17. julija. [Izv. dop.] (Ponižno vprašanje na sl. deželni odbor in c. kr. deželni šolski svet kranjski.) Nova razgovorjanja v časnikih o slovenskem šolstvu dajejo nam priliko, da se spomnemo zdaj še posebej kranjskih učiteljskih razmer.

Kranjski učitelji, kakor že znano, nemajo še uredjenih svojih plač v smislu novih šolskih postav, v primeri važnega svojega stanu ali po izgledu sosednih dežel. Za majheno plačilo v denarjih, za nekoliko nabranega živeža morajo oni opravljati težavno učiteljsko, orglarsko in cerkvenikovo službo. To bi bil moral kranjski deželni zbor z ugodnimi postavami odpraviti; vlni bila je to že tretjkrat njegova naloga. Za pospeh šolstva bi bil moral učiteljsko službo ločiti od cerkvenikove; orglarski posel naj bi se učitelju tedaj dal, ako ga more brez škode za šolo opravljati, za kar naj se učitelj glede plačila pobota s cerkvenim predstojništvom. Kot učitelj samo na sebi naj bi bil dostojno plačan, kakor so uradniki, ki so sem ter tje še manj važni za blagostan naroda od učiteljev. Ali kranjski deželni zbor te svoje imenitne naloge tudi lani rešil nij. — Uzrokov temu ne bodemo naštevati, kajti „post festum non est consilium“. Namesto dveh obširnih, temeljitih postav, ki bi bili imeli vse še neuredjene šolske razmere postavno uravnati, sprejela se je bila le kratka začasna postavica, ki nij

ugajala obstoječim šolskim okoliščinam, niti osnovnim postavam, niti ne bi bila mogla materijalno stanje učiteljev vidno izboljšati. Zavoljo tega pa ministerstvo te postave nij in menda ne bo potrdilo.

Deželni zbor kranjski, je pa konec svojega lanskega zborovanja videč, da ne more potrebnih postav dognati, sprejel nasvet, da se ima sestaviti odbor, kateri bode do prihodnjega zborovanja načrt dotičnih postav sestavil. V ta odbor naj se volijo deželni poslanci in odborniki, duhovniki in strokovnjaki.

Iz interesa do šolstva in narodne omike vprašamo slavni deželni odbor, ozirom sl. c. kr. deželni šolski svet kranjski: Je li ta odbor že sestavljen? je li že pričel svoje delovanje? Ali so v njem v šolskih zadevah izvedeni, in so šolo vneti možje, ki hočejo imeti take in toliko šol, s katerimi je mogoče slovenskemu narodu na Kranjskem pomoči do boljšega dušnega in materijalnega narodnega stanja?

Pričakovaje kak glas o ustanovljenji in delovanji tega odbora si želimo, da bi v njem ne bili taki domoljubni možje, ki učitelju naroda v sedanjem času samo po 300 gl. (podučiteljem kdaj po 180 gold.) letne plače milostljivo dovolijo, in tudi taki ne, ki sploh nijso prijatelji učiteljem.

Iz Gorenjskega. [Izv. dop.] (Kdaj bi imeli biti občni zbori narodnih društev.) Mladostnim navdušenjem so se počeli prva leta narodnega probujenja snovati narodni shodi na Bledu. Kakor so se nekdanji stari Grei shajali v Olimpiji, tako naj bi se tudi Slovenci zbirali v najlepšem kraju svoje domovine, da bi se vpricho sivega Triglava zbujali na narodno delovanje. Zakaj je ta lepa ideja ranjcega Tomana tako kmalu zaspala, tega ne bodemo preiskavali; da je bil namen lep, tega nij treba dokazovati. Kakor to, tako je tudi marsikatero drugo koristno početje zaspalo ali vsaj opešalo. Zato je prav, da je „Slovenski Narod“ jel preiskavati, kaj zavira pri nas vspešno narodno delovanje. Naj tudi jaz člankom marljivega pisatelja kaj dodam.

Slovenci imamo za svoje narodne potrebe že lepo število društev. Ta društva imajo vsako leto občne zборе, na katerih se daje račun o društvenem delovanji v preteklem letu in se pomenkuje, kako bi društvo v prihodnjič moglo svoje naloge bolje izvrševati. Vsak ud ima pravico podajati tu nasvete in se udeležiti obravnave o pojedinih predlozih. Taki shodi so s tem društvu jako koristni, imajo pa tudi še drugo korist, ki je morebiti še večja od prve.

Pri tacih priložnostih prihajajo namreč rodoljubi iz vseh slovenskih pokrajin v Ljubljano, se med soboj spoznavajo, se pomenkujejo o splošnih narodnih potrebah ter drug drugemu podbudé na delo.

Vendar pa z dosedanjimi občnimi zbori ne moremo biti zadovoljni in sicer zato ne, ker se jih le jako malo društvnikov udeležuje. Kaj je temu uzrok? — Med drugim gotovo tudi to, da se občni zbori ne sklicujejo o pravem času in da ne more vsak rodoljub na vse občne zbornice prihajati. Temu bi se dalo prav lahko pomoči, ko bi se 1) občni zbori sklicevali v prihodnem in ob pravem času in ko bi 2) vsa narodna društva imela občni zbor o ravno tistem času.

Pregovor, da izdajalca nikjer ne ljubijo, se je tudi tukaj pokazal. Kajti, da si je bilo te dni veliko humbuga brati o prijaznem sprejetju Avstrijcev, vendar tudi dunajski listi niso mogli zamolčati, da se nekateri naših prusaških romarjev in beračev biča, prav lepe brec dobili. V Leipzig so prišli z zastavo in menili, da jim bo vse mesto nasproti šlo. A živ človek se ni za-nje brigal, in trapali so morali po mestu v živ posmeh. Tako poroča „N. Fr. Pr.“ In stara teta „Presse“ še posebej pove, da je nek Leipziger podučil naše avstrijsko-nemške liznike Bismarkove železne roke: „da denes je čas preresen za take otročje bedarije.“

Ravno tako so Hanoveranci te Avstrijce od početka samo zato radi pozdravili, ker so mislili, da niso „pobismarčeni“, da imajo še kaj poštenja in avstrijskega domoljubja. Videči pak, kaki so, niso več marali za-nje. Fetirali so jih le še bratje kupljeni pripotni Bismarkovi agenti. Stara „Presse“ ima denes telegram, ki pove o škandalu, namreč kako so protestovali poštene hanoveranski Nemci proti Bismarkovcem. Bravo!

Če so pa ti naši izdajalci tako traktirani bili, da bodo velik kacenjamer prinesli nazaj na Dunaj. — pozabi še ene ne smemo, katero denes stara „Presse“ blekne, namreč, ona se tolaži, da so nekateri „Welfi“ skazili čisto prusovanje, in da se Slovani utegno veseliti, s tem, da pravi: „ka mislijo voditelji (die lenker) države avstrijske tako, kakor so govorniki v Hanovru mislili in govorili.“ Torej ministri Njegovega Vel. hrepene po času, kadar se zedini Cislajtarija s Prusijo? Pri prestolu izdaja?

„Deutsche Zeitung“, katero so ustanovili nemški udje državnega zbora in katera je najbolj odkritosrčna v prusovanji, obžaluje, da je težko dan denes prusovati. To, pravi so zadolžili dozdani nemški ustavoverni listi, ki so Slovence in Čeha vedno denuncirali, zato pa tudi ti zdaj na nas (Nemce) pazijo. Ali h koncu „Deutsche Ztg.“ pride do zaključka in svetuje, čujte! — ta list pravi: „V Avstriji mi Nemci gostje ne moremo biti, učimo se torej gospodarji biti.“ Kaj hočete še več? Mi pa, ne udajmo se v to gospodarstvo!

Politični razgled.

Na hrvatskem saboru 18. t. m. je prišlo do velikega hrupa, posebno ko je zapisnikar magjarom Hrvoić hotel nekatere na ogerskem zboru sklenene skupne postavbe po nemški čitati. Makanec je ostro grajal hrvatsko vladu, ker ne odgovarja na interpelacije.

„Obzor“ piše o volitvah hrvatskega sabora za regnikolarno deputacijo in za ogerski zbor in pravi da največjo zaslugo, da so se stvari tako mirno razvile na Hrvatskem, ima baron Prandau. Lonyay si je tega po socialnem položaji znamenitega moža izbral, naj mu pomaga volitve za sabor po želji izvesti, Prandau, da-si neprijatelj političnih bojev, se je podal in odbil najprej nekatere od Vakanovića in Raucha postavljene kandidate, s tem raztrgal solidarnost z omenjenima možema, in ponudil narodnej stranki roko. Samo kavalirski značaj barona Prandaua je narodno stranko h kompromisu napotil, ker ona je vedela, da bode Prandau precej stopil v opozicijo proti ogerski vladi, ako bi zadnja hotela kratiti obljubljeno revizijo nagodbe. Tudi nadbiskup Mihalović podpira Prandaua. „Obzor“ imenuje Prandauovo delovanje zaslužno za suverena in narod.

Dalmatinski „Nar. List“ pismo o hrvatski adresi z veseljem pozdravlja ono točko, ki zahteva zedinje Dalmacije s Hrvatsko ter upa, da bode potem še le nastopila boljša bodočnost Dalmatinskih Hrvatov, kadar bodo politično združeni z brati onkraj Velebita.

Ogerski Srbi kakor tudi pravoslavci iz Krajine in Srema imajo jutri, 21. julija, v Novem Sadu konferencijo zavoljo volitev poslancev v cerkveno-narodni zbor srbski, katere se bodo

vršile 18. avg. Srbi na izid teh volitev jako veliko pokladajo, ker ne samo da jim je pravoslavna cerkev velika pokroviteljica narodnosti, ta cerkveni zbor ima tudi srbske šole v rokah. Pri volitvah bode boj med narodno-liberalnimi življi, med katere spada razen inteligencije tudi vse mlajše narodno popovstvo, in pa med staro pravoslavno hierarhijo, ki se v svoji gospodovanja-željnosti veže celo z magjarsko vladu proti srbskemu narodu.

V francoski narodni skupščini je bil 17. t. m. posvêt o davkih. Vlada terja 200 milijonov novih davkov za ukrepčanje vojske. Kraljevci in sovražniki republike so bili proti temu rekši, da zadostuje 135 milijonov. Ali stari Thiers jih je ostro zavrnil, očitaje jim lehkomišelnost, ter je rekel, da mu mora zbornica zaupanje izkazati, sicer ne more dobiti posojila od evropskega kredita. Nij dvomiti da se bode kraljevčarska desnica udala, tembolj ker je Thiers naravnost svoje prepričanje izrekel, da bi bilo njegovo odstopanje osodepolno za Francosko.

Na Francoskem in celo povsod zunaj Francoskega še vedno zanima vse lepi govor bivšega diktatorja Gambetta v mestu „La Ferté-sous-Jouarre“. Okolo Gambetta se zbira več kot pol Francoskega zdaj, ko nij drugega nego narodni poslanec in pošten republikanec. Gambetta je slavil revolucijo, ne ono ki podira, temuč ono, katera je kmeta, posestnika in človeka sploh osvobodila od samosilnih vladarjev. In za tako republiko navdušuje Gambetta Francoze. Povsod se čuti in sluti, da bode Gambetta vodil francosko republiko, kadar jo bode enkrat stari Thiers ustanovil. On je zdaj najpopularnejši mož na Francoskem. To mora nam Slovanom tem ugodnejše biti, ker baš Gambetta in njegova stranka in njegovo veliko glasilo največ razumljenja kaže za slovansko vprašanje. Močna Francoska z Gambettom — močno Slovanstvo proti požrešnemu Nemštvu.

Prusija razpušča poljska društva na Poznanjskem. — To bode Poljakom zopet dober nauk za njih simpatije do Nemcev in drugih Slovanožderov.

Predsednik španskega ministerstva Zorilla je po Španiji razposlal okrožnico, v kateri veli, da so volitve proste, da se uradniki nemajo mešati v nje, in da nij vladnih kandidatov, temuč radikalna stranka naj sama voli take poslance, ki bodo vladu podpirali..

Razne stvari.

* (Družba sv. Mohorja.) Razpošiljatev društvenih knjig za tekoče leto se prične v drugi polovici t. m. Vsak društvenik dobi: 1. Življenje svetnikov 7. snop.; 2. Življenje Kristusovo 4. snop.; 3. Kupčija in obrtnija. 4. Umni živinorejec. 5. Slovenske večernice 27. zvezek; 6. Koledar za leto 1873. — Vseh družnikov je letos 18.925, za 1530 več ko lani. Društvena glavnica izuaša: 15.029 gld. —

* (G. J. Nollu) pozivlje kot od odbora izvoljen vodja Sokolovskega izleta tistih „več turnarjev“, ki so „Sokola“ v „Tagblattu“ napali — naj svoje trditve dokažejo, sicer so obrekovalci. — „Tagblatt“ se brž ustraši in že v prihodnjem listu prekličie, češ, da vse nij res kar je o „Sokolu“ pisal. A. G. Velikanje, kafetir v ljubljanski čitalnici in najemnik kegljšča, izjavlja, da je proti obrekovalcem čitalniških keglščev, istim nemškim „turnerjem“, sodbo pri sodnji vložil.

* (Okrajna založnica v Ljutomeru) je dovoljena. — Dovoljenje leži — piše se nam iz Ljutomera — že nekoliko časa pritikajšnjim glavarstvu, — katero pa še dozdej nij utegnulo, samo zavoljo dolgega časa — taisto dotičnikom izročiti. — Morebiti, da glavarstvo v tem dovoljenji če kaj vladi nevarnega išče.

* (Iz Istre) izveda „Naša Sloga“ da so se dogovorili Lindarci, Pičanci in Grašiščani, kateri zdaj spadajo pod pazinsko „podestarijo“, da hočejo prigodom bodočih občinskih volitev izbrati

samo svoje, narodne može. Da bi to hlabro učinili, sebi in narodni stvari na korist.

* (Za podpiralno zalogo slovanskih dijakov) v Gradcu so darovali sledeči gospodje: G. prof. Šuman 5 gld.; c. k. polkovnik, kateri neče biti imenovan 5 gld. 30 kr.; g. Čebular, profesor 1 gld.; g. Dekleva, pravn. 1 gld.; g. Hadvig, zdravn. 50 kr. — Vkup 12 gld. 80 kr. — Od pred je že 100 gld. glavnice in 65 gld. 10 kr. doneskov, torej je do sedaj doneskov 77 gld. 90 kr. in 100 gld. za glavnico. V imenu oskrbovalnega odbora izreka se vsem čestitim dobrotnikom srčna hvala. — V Gradcu 16. julija 1872.

Prof. Bidermann, Prof. dr. G. Krek, blagajnik, predsednik.

F. Hubad, tajnik.

* (Kronanje hrvatskega kralja Zvonimira.) Dne 9. oktobra 1876 bode baš 800 let kar je bil Zvonimir, prvi hrvatski kralj, v Spljetu v Dalmaciji za hrvatskega kralja kronan po nekem kardinalu v imenu papeža Gregorja VII., kateri mu je poslal kraljevsko krono, meč in žezlo. Črez štiri leta bodo torej Hrvatje praznovali veliko 800letnico. Želimo, da bi bili tadaj politično ujedinjeni z Dalmatinci in vrlimi krajišniki, in da bi bili pripravnejši po moči in in volji tudi nas Slovence v jugoslovansko kolo dobiti — nego se denes kaže. Preveliki kompromisi z Magjari pa valjda ta cilj ne bodo znatno bližali.

* (Srbsko šolstvo.) Kako lepo srbska vladu za šole skrbi, kažejo sledeči podatki „Jedinstva“: Od 20. julija 1868 do konca 1870 je bilo v srbski kneževini 67 novih šolskih poslopij zidanih in sicer za stroške 5,270.000 turških grošev. To je mnogo, ako se premisli, da kneževina nij velika.

* (Iz Slatine) se piše „Wandererju“, da da je Strosmajer 16. t. m. zopet bil videti pri studencu. Isti dopisnik hvali pridno slovensko prebivalstvo okolo Rogateca, Šmarja itd., ter dostojno obnašanje ljudi.

* (Kat. pol. društvo pri sv. Lenartu) v slov. Goricah obhaja v nedeljo 4. avgusta svoj občni zbor na vrtu gosp. Fr. Lesererja. Začetek ob 4. popoldan. Po govorih bo tombola. Odbor vljudno vabi ude in rodoljube iz okolice, da se udeležijo shoda. Tutek predsednik.

* (Rojanska čitalnica) napravi 28. t. m. besedo v prid poplavljenim bratom Čehom. Program je: 1) Godba. 2) Govor predsednika. 3) Deklamacija. 4) Godba. 5) Govor. 6) Igra: „Domači prepri“. 7) Godba. 8) Igra: „Sam ne ve kaj hoče“. 9) Godba. — Uljudno vabimo vse ude in rodoljube. Vstopni listi se dobojo po 50 nove. pri odboru.

* (V Trstu) je namestništvo ukazalo, da se imajo vse šole s 15. t. m. končati, ker se bolezen „koze“ jako razširjuje.

* (Samomor), katerega pogublja vera, „ki ne želi smrti grešnikove, temuč da živi in se spokori“ — samomor, je našel nepričakovanega zagovornika v pravovernih „Novicah“, katere poročevaje, da se je razbojnik Drmastija v ječi na ljubljanskem gradu sam zadavil, pišejo: „prav je, da taka pošast gre iz življenja tako kakor je živela.“

* (V Belgradu) se velike priprave delajo za dan 22. avgusta, ko bode knez Milan polnoleten proglašen. Občina belgradska je povabila peterburško, moskovsko, kijevsko, in se nad 40 drugih slovanskih občin, udeležiti se z deputacijami te srbske svečanosti. Pričakuje se na ta dan 20.000 tujecev v Belgrad. Bode-li od strani Slovencev kdo šel? Spodobno bi bilo. Saj se Jugoslovani tolikanj premalo drug za drugega pečemo, v veliko kvar naše politike in bodočnosti.

* (Slovanstvu) jako prijazno brošuro prinaša kot prilogo Gambettov list „République française“.

* (Volilci se utopili.) Kako lepe so volitve pri viteškem narodu Magjarov, ki ima kulturo trositi po Translajtariji in po iztoku, kaže

Gotovo bi bil najugodnejši čas za to semanji teden meseca septembra; kajti takrat pridejo mnogi rodoljubi iz dežele po opravljenih v Ljubljano in bi se brez velike zamude lahko udeležili občnih zborov; takrat imajo profesorji, učitelji in učenci visokih šol svoje počitnice. Kolika bi bila korist za narodno stvar, ko bi se letos semanji teden meseca septembra vrstile dan za dnevom, dopoldne in popoldne seje občnega shoda slovenskih učiteljev in občni zbori Slovenske Matice, Glasbene Matice, dramatičnega društva, pisateljskega društva, pol. društva Slovenije, Šole, akcijonarjev „narodne tiskarne“, banke Slovenije in nove „narodne banke“! Z novci, ki bi jih človek prihranil s tem, da samo enkrat potuje v Ljubljano, bi lahko k vsem narodnim društvom pristopil. Marsikdo, ki se prej niti zmenil nij za kako narodno društvo, bi poslušaje javne razprave spoznal njegovo korist ter bi se vpisal med ude. Koliko dobrih misli in nasvetov, za katere ne bi morebiti nikoli izvedeli, slišali bi od dalnjih naših rodoljubov! Marsikatera dobra sila bi se pridobila za narodno delovanje; marsikdo, ki misli, da ne more nič storiti za svoj narod, našel bi tudi sebi dela v narodnem vinogradu. Kako bi nas vse skupaj spodbujalo, ko bi videli, da ima Slovenija še toliko množino vernih sinov! Tolažili bi se za prestane krivice in drug bi družega navduševali za stanoviten boj, v katerem moramo zmagati! Prijateljstvo med nami, ki smo vsi sinovi ene matere, bi se čedalje bolj utrnilo ter bi nas združilo v sveto četo, ki rajši pogine, nego da se uda svojemu dušmaninu.

Ako za čas zborovanja še tudi napravimo dramatične predstave, godbene in pevske zabave, Sokolovske vaje, razstave itd., potem bomo oživeli idejo ranjcega Tomana na praktičnem in trdnem temelji v Ljubljani, in ti shodi postali bodo s časom prave slovenske Olimpijade. Da takemu shajanju ne bi manjkalo tudi poetičnosti, napravi se za počitek izlet na blejsko jezero, katero je narava s tolikimi krasotami obdala.

Od sv. Jurja (pri Celji), 17. jul. (Železnica,) katero nameravajo staviti Alfred knez Windischgrätz in drugi, bode šla na Koroškem po labodske dolini, pri Dravbergi prerezala koroško železnico in dalje se bode vila o slovenjem Gradcu, Vitanji, Konjicah na Slatino, bo prekoračila hrvatsko zemljo in se slednjič v Zaprežiči složila z južnoj železnico. Da je ta železniška črta važna v vojaške zadevi, nij dvomiti, koristila pa bode tudi poljedelstvu, obrtniji, trgovini in industriji, povzdignila bode splošno blagostan stanovnikov, promet raznih stvari pridelkov in ljudi bode mnogo živahnejši nego je sedaj. Mnogo važnejši in koristnejši bi pa bila ta železnica, ako bi se črta takole prestavila. Od Slovenjega Gradca na Velenje, Dobrno, Vojnik, sv. Jurij, Šmarje, Podčetrtek, sv. Peter, Bizel, Staroves in kolodvor pri Brežicah. Ta slednje zaznamovana črta je mnogo krajša mimo prve, ondaj je menjen ovirov, stavljenji, ona bi šla po bolj obljudenih krajih, imela bi višji promet. V tej zadevi je vže deželni poslanec mnogozaslужni in spoštovani gosp. dr. Jos. Vošnjak kot bivši načelnik šmarskega okrajnega zastopa leta 1871 podal ministerstvu trgovstva svoje nasvete, on je dokazal, da bi ta črta više nego dva milijona gld. manj stala nego prva, med tem ko bi splošno bolj koristila. Če se na eno stran v preudarek vzame, da je ob toti črti za izvaževanje mnogo vina, ogelnega kamna ali premoga, železne rude, da so velike opekarnice, kamenje za cement, les za stavbe, kurjavo in oglje in da na drugej strani strokovnjaki zanesljivo trdijo, da stavljenje železnice tukaj nema toliko naravnih zaprek in ovir nego na prvej črti, da je tudi krajši in bi delo stalo mnogo manj stroškov, tako je toliko bolj nujno gledati na to, da bi se železnica od slovenjega Gradca čez Velenje i. t. d. stavila. Da bi se pa to tudi uresničilo, sta stopila na čelo delovanja velespoštovani in mnogozaslужni gospod Nagy, načelnik šmarskega okrajnega zastopa in drug ondašnji obče znan darežljiv domoljub i

prizadevata si to, da bise napravila železnica na tej črti, vrh tega pa tudi stranske črte iz Vojnika na Celje in iz Šmarja na Slatino. Ona dva sta povabila domoljube na 24. dan t. m. v Podčetrtek na porazum o tej zadevi, da bi se posvetovalo o koncesiji za stavljenje te železniške črte in nadejati se je mnoge udeležbe. To se je napisalo v namen, da se reč objavi in bi potem spretnije pero o tej zadevi pojasnilo napisalo.

Od sv. Lenarta (v Slov. Goricah.) [Izv. dop.] Glava naših nemškutarjev, znani dr. Jug, je pred celjskimi porotniki, ko se je že za zadnjo slamco lovil in slovenski govoril, da ne bi obsojen bil na platež, rekel da „je Slovenec da ljubi svojo domovino“. Kako je on „Slovenec“, kaže to-le surovo pismo, ki ga je pisal poštnjaku Ant. Roškarju v Drvanje:

„An Herrn Anton Roschker Gemeinde-Vorsteher von Tribein!

Ihnen wird bedeutet, dass Sie, falls Sie Zusehriften in slovenischer Sprache von Seite der Bezirksvertretung zu erhalten wünschen, darum hieramts anzusuchen haben, nachdem bisher hieramts in deutscher Sprache amtirt wurde, weil man voraussetzt, dass jeder Gemeindevorsteher deutsch versteht. Sie haben sich bisher als Renegat benommen, indem Sie auf jede hierämliche Zusehrift in unverständlicher slovenischer Sprache andeuteten, dass Sie die Zusehrift zurücklegen mit Bezug auf Artikel 19, und die Zusehrift legten Sie wirklich noch versiegelt und ungeöffnet zurück, so dass man sehen konnte, dass Sie eine vorgesetzte Behörde missachten. Sie haben daher gelogen, indem Sie behaupteten, dass Sie schon früher um Erledigung in slovenischer Sprache gebeten haben. Ein derartiges Dekret haben wir dem hohen Landesausschusse in Graz vorgelegt. Diess diene Ihnen mit Bezug auf die bei der k. k. Bezirkshauptmannschaft Marburg eingebrachte und anher zur Amtshandlung abgetretene Beschwerde zur Wissenschaft.

Bezirksausschuss St. Leonhard am 27. Juni 1872.

Dr. Jug, m. p.

Obmannstellvertreter.“

Da Jug postave ne pozna, to se mu je že dostikrat dokazalo. Ali za §. 19 bi vendar moral kot jurist vedeti. Kako neki razume ta paragraf, ki določuje, da ima v našem cesarstvu vsak jezik in vsak narod enako pravico? Jug gre v Celje, pa tam reče pred 300 ljudi in pred sodniki, da je Slovenec. Doma v Št. Lenartu pa imenuje poštenega Slovenca „renegata“ ali odpadnika, ker se ne ravna kot Nemec. V Celji pravi dr. Jug pred sodniki, da slovenski jezik ljubi, tukaj pa divja in se jezi na slovenski jezik. — Na dalje, kako grdo govori ta dr. Jug v službenih spisih: „sie haben gelogen!“ Kteri podučeni človek tako grobo in surovo piše in govori. To je pastirsko ne advokatsko.

Iz Zagreba 18. jul. [Izv. dop.] Grofje in baroni in drugi civilisti ali nepotrebni so naš zbor zapustili. Že tri seje so sedeži virilistov prazni. Kakor brž so bile volitve v ogerski zbor opravljene, ter so polovico magjaronov in to delegacijo spravili, pobrali so „visokorojeni“, po Lonyay-u iz vseh vetrov skupaj sklicani plemenitaši šila in kopita in se razgubili. Narodni zastopniki imajo zdaj sami delo na ramah. In dela je na kupe. Volili so se posebni odbori. Še denes je seja, potem pa se bode zborovanje za nekaj dni odložilo, da bodo odbori mogli svoje delo dokončati. Izmed odborov sta posebno dva zadnjich voljena in denes proglašena, važna, namreč odbor financiální in za proračun, ki bode menda imel pregledati tudi zlogospodarstvo dozdanje vlade in pa poseben odbor, ki bode različne zakonske osnove izdelal in saboru predložil.

Voljeni so v odbor proračunski in narodnogospodarstveni: Turković, Broz, Čop, Jakić, Joanović, Kotur, Kiš Lacko, Hrvat M., dr. Makanec, Inkey, Mihalović K., Mrazović, Muzler, Pust, Steković, Zmajić, Turelli, Nugent, Živković, Vrbančič, Rogulić Joco.

V odbor za pripravo zakonskih osnov: dr. Malec, Prandau; Mihalović K., Mrazović, Kreštic, dr. Brlič, dr. Makanec, Živković, Vrbančič, Dutković, grof Erdödy Rudolf, Horvat Pet., Ferkić, bar. Rukavina, Vončina, Kiš Gabor, Kršnjavi, Muzler, Rački, Lehpaner, Dr. Derenčin, dr. Posilović, Grčić, Šušković, Magenheim, dr. Rogulić in dr. Kviring.

Najprvo, kar bode poslednji odbor izdelal in sabor sprejel, menda se bode tikalo tiskovne svobode, t. j. uvedenje porotnih sodnij za tiskopisne „pregrehe.“ Izskustvo je narodnjake podučilo o potrebi takega zakona.

Iz Prage. 18. jul. [Izv. dop.] V „Slov. Narodu“ ste enkrat v uvodnem članku rekli, da nemška vlada ničesa bolj ne želi kakor kake revolucije na Češkem, da bi potem Koller pravokrutno proti narodnjakom postopati mogli. Da ste bili pravo zadeli, temu je dokaz to, da so češki listi dotični članek „Slov. Nar.“ obširno izercpili. Pa tudi najnovjše dogodbe v Pragi to potrjujejo. — Zaprlji so te dni pet mladih ljudi po imenu Rehak, Červenka, Kanka, Milfajt in Fiala. Poslednji je študent. Tem mladičem policija očita, da so zaroto naredili pod naslovom: „revolučni odbor evropski“ in da so nameravali najprej Kollerja ubiti. Baje so našli pri njih revolverje in spise. Končno obravnavanje pri sodnji bode pokazalo, kaj je na tem. Najbrž so vsi ti vročekrvni mladi fantasti romantično revolucijo sami med soboj igrali. To se bo dokazalo.

Ali kako se nasproti temu obnašajo dunajske novine. Iz komarja delajo vola, in afrikanškega leva vidijo kjer je pravi evropski „puhl“, rekli so ondaj „Nar. Listy“ prav dobro. Zatrobili so v svet, kakor bi bila bog ve kaka zarota češkega naroda in njegovih zaupnih mož iznajdena. Celo vladni listi so tako nesramni, da hočejo po silii iz te dečarije veliko „aféro“ napraviti. Kakor se kaže ne pojde. Čehi so prepametni, da bi se v take čudozgode spuščali. Oni si upajo po mirnem a odvažnem moralnem potu do svojih pravic priti.

Nemško časopisje, posebno vladno, gre tako daleč, da očita češkemu narodnemu časopisju ka je ono krivo teh „zarot“, češ, da so nasledek „ščuovanja“ čeških novin. Moj bog! državni pravdnik in nemško-avstrijska liberalnost že skrbita, da češko časopisje ne more posebno ščuvati. V kratkem času se je zgodilo v Pragi nič menj kot poltretje sto konfiskacij čeških novin. To je dokaz da nemajo Čehi tako posebno proste roke k zarotam nagovarjati. A kako nemške novine ščujejo proti Slovanom? Za to se pa nihče ne oglasi, nihče ne konfiskuje?

Ker govorim o novinarstvu naj povem, da je na Čehi jako ugoden vtis dela, da nemški porotniki, pred katere je Koller naše novine posilil, ne obsojujejo čeških redaktorjev, ter se nečejo dati za beriče nad češkimi sozemljani. Ravno denes se iz Ljutomerice telegrafira, da so tam redaktorja „Delnickih Novin“ nekrivega spoznali. Meščanje tedaj, tudi nemški, še varujejo tiskovno svobodo in si mislijo: denes tebi jutri morda meni.

Iz Dunaja, 18. julija. [Izv. dop.] Gotovo ste omenili in ocenili najnovjše romanje v nemško obljubljenem deželo naših prusakov, privržencev naše sedanje vlade, dunajskih „strelcev“ v Hanover. Tam so prijatelji naših ministrov, dr. Kopp in tovariši, napivali nemškemu cesarju pruske Nemčije, in izpovedali izpoved svojih lepih duš, da hrepené pod pikelhaubo priti. Ko so enkrat Slovanje šli v moskovsko razstavo, bili so tiho v Moskvi, nijso nič govorili, da si želé z Rusijo združeni biti. Vse eno pak so hoteli vrnivše se „Moskavpilgerje“ zapreti in šarlatan Beust jim je kasneje upil, da so izdajalci. Dr. Kopp in kompanija so govorili veleizdajo, — ali kadar se vrnejo, jim bode naša zdanja vlada najbrž še dala rožice stlati po poti „lojalnega“ Dunaja. To je zanimivo, a zanimivo je tudi, kako so bili ti ljudje na Nemškem sprejeti. (Dalje v prilogi.)

sledeča prigodba. — V Siget je prišlo 28 mož magjarskega kolena s svojimi ženami, da bi tam volili, ali po magjarsko: svoje glase prodali in se na kandidatov račun najeli guljaša in napili sladkega vinca za veliko domovino Magjarijo. Prodali so svoje glasove pri volitvi dobro in dobro se napijuckali, možje in žene. Pozno po noči so šli domu in srečno prišli k bregu reke, čez katero so se imeli prepeljati. Natlačilo se jih je preveč v čoln, in ker pijanci niso mirno sedeti mogli, prevrne se čoln in vsi v vodo pocepajo. Deset, kateri so bili menj pijani, se jih je rešilo s plavanjem na breg, drugi so z ženami vred v vodi žalosten konec storili. Še žalostnejše pak je bilo čez dva dni, ko so na bregu jokali otroci njih in zastoj iskali otec in mater.

* (Deželni odbor kranjski) je v seji 6. dne t. m. sklenil, da se s skladno cestno, katera se vsled sklepa deželnega zbora leta 1869. iz Kočevja dela v Črnomelj, od Miklarjev naprej, počaka tako dolgo, da se bode vedelo, kje se bode naredila dolenska železnica, zaradi katere je bila te dni komisija na ogledu. Ker bi se po železnici, ki bode gotovo skozi Črnomeljski kraj peljala, znalo pokazati, da se nova skladna cesta, za katero bo treba mnogim posestnikom svet drago odkupiti, ne dela tam, kodar je zdaj odmerjena.

* („Zora“.) Zadnja ravno izšla številka od 15. julija slovenskega zabavnega in podučnega časnika „Zore“ obsega: 1. Čarovnica s Karneka. (Povest iz srednjega veka, spisal J. Ogrinec.) — 2. O jej! ima me že! Žalostno-smešna prigodba. Spisal Vicko Dragan. — 3. Kralj Samo. (Spisal prof. Franjo Fašing.) — 4. Slike iz starogrškega življenja. (Piše prof. Maks Pleteršnik.) — 5. Valentin Mandelc. Prineski za jegovi životopis, nabral Davorin Trstenjak. — 6. Slovenskim pisateljem in prijateljem slovenskega slovstva!

* (Službe.) Pri založnem magazinu za tobak in koleke v Ljubljani je izpraznena služba upravitelja (900 gl.) plače, ravno toliko kaveije in stanovnina, eventualno pri istem magazinu služba kontrolorjeva (700 gl. plače, ravno toliko kaveije in stanovnina); prošnje s potrebnimi prilogami in dokazom znanja obeh deželnih jezikov v štirinajstih dneh pri kranjskem finančnem vodstvu.

* (Zarad služnosti) ali servitut, katere še niso dosti uredjene, nastajajo tudi v Galiciji nemiri med kmeti in v nekaterih krajih je bilo že treba z vojaki kmete krotiti.

* (Nevihita) je napravila 15. t. m. mnogo škode okolo Vitanja in Dobrne na Štajerskem. Toče je nasulo toliko, da so hribi še drugo jutro v nekatera mesta beli bili.

(Punt gimnazijalcev.) V Opavi je eden profesor abiturijentom žugal, da jih bode mnogo pri maturitetni skušnji vrgel. Zato so vsi maturantje pismeno direktorju naznanili, da pri onem profesorju izpita delati nečejo in da pojdejo v Brno ali Tešín svojo skušnjo opravljat. Po naj-novejših poročilih je stvar že v redu in abiturijenti ostanejo v Opavi.

* (Nesreča.) V vasi Borčec na Hrvatskem je pustila péstunja sedem mesecev staro dete pred hišo. Pride sviuja in otroka na drobne kosce raztrga.

* (Nova vera na Češkem.) Kakor je poročal „Čech“, organ praškega nadškofa, začinja se na Češkem okolo Ryhnova — nova religiozna sekta, ki hoče češke protestante s katoliki zediniti v „češko-slovansko katoliško edino pravo vero.“ Prorok te nove sekte je nek človek Balcar po imenu; ta hodi po krčmah okolo in pridiguje. Pa tudi je že hotel da bi se njegova „edino prava vera“ od države potrdila, in za to prosil pri poglavarstvu, pri namestnji in celo ministerstvu. Bil je, to se ve, povsod odbit. Zanimivo pri tem „gibanji“ je, da ta „prorok“ dobiva od — pruskega kralja 40 gld. penzije na mesec.

* (Ruska vlada) namerava izdati carski reglement zastran tiskopisov. Po tem bode imela še zmerom administrativna oblast pravico vsak tiskopis zatreti, ako jej je neugoden. Napredek

bode tudi v Rusiji polomil okove, ki préčijo še tiskovno svobodo. Upati je, da bode že vlada careviča naslednika v tem svobodomiselnjša nego je zdanja.

* (Pismonosi na deželi.) Gospod Kapus pl. Pihelštajnski, poštmester v Kamnigori na Kranjskem, je uniformiral 5 fantov po izgledu ljubljanskih postreščekov in jih rabi za raznašanje pisem po okolici. Zraven tega nosijo oni pismonosi vedno marke, zavitke in korespondenčne liste pri sebi, da si ljudje lažje dobijo takih potrebščin za dopisovanje.

* (Iz delavskih krogov.) Vsi ljubljanski tesarji so delo v ponedeljek ustavili, ker jim gospodarji plače zboljšati nečejo, kar pa bodo morali storiti, ker so zavezani delo pri realki in pri tovarni za tobak dovršiti v pravem času.

* (Ljubosumnost pred sodnijo.) Miha Vargelj, mesarski pomočnik v Celji, je ljubil Amalijo Kravpner, kletarico „pri belem jagnjetu“ v istem mestu, Amalija pa je ljubila njega. Čez nekaj časa postane Amalija hladna proti Mihi. Potovala je k svojim starišem. 3. maja je prišla v Celje nazaj, Miha jo čaka, najme jej sobo „pri volu“, pa Amalija gre isti dan popoldne se sprehajati z oficirskim aspirantom Pavlovcem in prenoči zvečer namesto „pri volu“ — „pri angelju“. Miha je izvedel, da je Amalija z aspirantom na sprehod šla, v srcu ga začne peči, iz ljubosumnosti pije celo noč med 4. in 5. majem, in ker ve, da se misli Amalija 5. zjutraj v Maribor peljati, gre tisto jutro k svojej nezvesti ljubici po slovo k „angelju“. Ko gre v tej gostilnici po stopnicah v prvo nadstropje, sreča Pavlovca. Srd ga zgrabi, plane v sobo in začne tepsti Amalijo, tako da jej dve rani napravi. Zarad tega se nesrečni ljubitelj mora pred sodnijo zagovarjati. Obstoji, kar je storil in sodnija ga obsodi na šest mesecev ječe. Ubogi Miha!

(Mana) je padala v enem kraju vzhodne Indije. Ta mana je bila gumijast, strden sok, ki je listja in trave prejemal.

(Koliko se v Berlinu en popoldne naberači.) Čitamo, da je nedavno v Berlinu en študent hotel poskusiti, koliko bi se en popoldne naberačiti dalo. Obleče se v raztrgano obleko in gre od štacune do štacune. Do večera je imel 4 tolarje, 22 sreb. grošev in 3 peneze. Naš vir pristavlja, da je omenjeni študent naberačen znesek „dobrodelnemu namenu“ naklonil.

* (V krapinske toplice) je prišel zdraviti se minister Stremayr.

* (Češkoslovanski študentovski shod) ki bi imel letos biti avgusta meseca v Brnu, je vlada prepovedala. A vlada nij prepovedala nemškimi turnarjem v istem Brnu prusovati. Svoboda!

* („Dunajskih sonetov“) Štritarjevih je prišel tretji zvezek na svitlo.

Gospodarske stvari.

Tržne cene.

V Trstu. Pšenica 7 gld. 50 kr., turšica 5 gld. 10 kr., rž 5 gld. 50 kr., ječmen 4 gld. 75 kr., oves 2 gld. 55 kr., fižol 7 gl., bob 6 gld. 10 kr., slive 9 gld. 10 kr., maslo 51 gld. 50 kr., loj 27 gld. 50 kr., žima 43 gld., vinski kamen 20 gld., cunje 11 gld. 75 kr., knoper 10 gld. 75 kr.

V Ljubljani. Pšenica 6 gld. 50 kr., rž 4 gld. 10 kr., ječmen 3 gld., oves 2 gld., ajda 5 gld. 30 kr., proso 4 gld. 70 kr., turšica 4 gld. 40 kr., vagan krompirja 2 gld. 20 kr., leča 6 gld., grah 6 gl., fižol 6 gl. 10 kr., maslo 52 kr., salo ali špeh 40 kr., jajca po 2 kr., slama 1 gl., seno 1 gl. 10 kr., drva (22“) 4 gld. 70 kr., — 6 gld. 50 kr.

V Novem mestu. Pšenica 5 gld. 80 kr., rž 4 gld. 45 kr., ječmen 3 gld. 60 kr., oves 2 gl. 10 kr., soržica 5 gld. 30 kr., ajda 5 gld. 40 kr., proso 4 gld. 80 kr., turšica 4 gld. 40 kr., fižol 7 gld. 20 kr., maslo 50 kr., seno 2 gld., slama 80 kr.

V Mariboru. Pšenica 6 gld. 60 kr., rž

4 gld. 80 kr., ječmen 3 gld. 80 kr., oves 2 gld. 20 kr., turšica 4 gld. 30 kr., ajda 3 gld. 60 kr., proso 4 gld.

V Celji. Pšenica 6 gld. 80 kr., rž 4 gld. 60 kr., ječmen 3 gld. 80 kr., oves 2 gld. 10 kr., turšica 4 gld. 40 kr., ajda 4 gld., proso 3 gld. 50 kr.

V Ptuj. Pšenica 6 gld. 40 kr., rž 4 gld. 15 kr., ječmen 3 gld. 90 kr., oves 2 gld. 20 kr., turšica 3 gld. 90 kr., ajda 3 gld. 50 kr., proso 3 gld. 50 kr.

V Zagrebu. Pšenica 6 gld., turšica 4 gl. 20 kr., oves 2 gld., ječmen 3 gld., konoplje 4 gl. 50 kr., drva (36“) 10—11 gld., maslo 55 kr.

V Varaždinu. Rž 4 gld., ječmen 3 gld. 30 kr., turšica 4 gld. 40 kr., ajda 4 gld. 60 kr.

Poslano.

(Za obliko in obseg člankov pod to rubriko, uredništvo ne prejema nobene odgovornosti.)

Nesramnim lažnjikom v „Ljublj. Tagblattu!“

V škandaloznem listu „Tagblattu“ naštevajo nekteri paglovci, koji so se podpisali: „Mehrere Turner“, izmišljene škanđale med Slovenci.

„Prvo“, pravi pisatelj zlaganega članka, je škanđal i pretep (?), kojega so imeli narodni „gfredbrüderji“ v gostilni „pri zlatej zaponi“. — Fant je bil menda vina sit, ker pravi, da so se prepirajoči po tleh se valjaje za lasje vlekli in se do krvavega bili. Na vsak način pa mora biti pisatelj sestavka prismojen, ker imenuje vsakdanje goste gostilne „pri zlati zaponi“ „gfredbrüderje“, kajti oni so le en večer norčevaje se iz nemčurških „gfredbrüderjev“ obesili nad svojo mizo nadpis: „Gfredbrüderisch“. Ne bomo tajili, da nijsmo imeli mali prepir, kateri se je pa pomiril in dandenes smo sprijaznjeni, kajti tisti prepir vnel se je le zaradi malenkosti in če je kdo družega potipal, pa je slepi poročevalec „Tagblatta“ videl v svojej omotici namesto muhe slona. Med nami nij ustanovljena nobena družčina „gfredbrüderjev“ i kar je sploh čečkal in kvasal pisatelj je vse zlagano in zaradi tega smo prisiljeni, ga imenovati najetega in plačanega lažnika.

„Drugo“ pravi junaček naprej „je sleparsko ravnanje“ (Gauerstüek) v Čitalnici, kjer so nekoliko tujcev goljufivo za novce oplahali. — Kar se te točke tiče, tega lažnjika nij bilo zraven in če je na svoja kosmata ušesa slišal, da tujcev nijeden nij „vseh devet“ napravil in da so vsakdanji gostje dobro igrali, s tem še nij dokazano, da je bil kdo goljufan! —

„Tretje pravi zopet“ — je pretep, kojega so Sokolovci imeli v zvezdi po izletu 14. t. m. — Če bi bil poročevalec zopet vzel v roko oči — če nij dremal — pa bi bil pogledal bolje, videl bi bil, da so se neki „Ecksteherji“, kateri pičo iz vsacega korita jemljó, suvali i kričali! Tedaj si je postavil poročevalec edino le nalog, lagati i zopet lagati. — Skoro bi vedeli, kje se je isti članek skoval in čas bo že prišel, da bomo ista „dva „turnarska bobnača“ ekspedirali z lepo izmed vsele družčine na izletih Sokolovih in čitalniških, ki sta pri plesu na besedi v čitalničnem vrtu polomila raznotere cvetice.

To za zdaj! naj si pa zopet zakazuje lažnik škanđale, in kadar jih bo nekoliko imel, naj jih pa zopet pové, a pazi naj, da se ne premrazi!

Nekoliko Sokolovcev in družih narodnjakov.

Poslano.

Naznanilo slavnim čitalnicam, pevskim društvom in drugim.

Ljubljanska čitalnica je založila avtografični natis sledečih pesem:

- I. pola: „Cigani“, skladatelj F. A. Vogl.
- II. pola: „Nad zvezdami“, skladatelj Gründmann. „Psalm“, cerkvena, skladatelj Fr. Gerbic. „Na Gomili“. „Pogrebna“, skladatelj Kreuzer.
- III. pola: „Samo“, skladatelj Förster. „Plahe deklíce“, češka.

- IV. pola: „Na boj“, skladatelj Förster. „Večerna“, skladatelj Rihar. „Zapuščena“, skladatelj B. Ipavie.
- V. pola: „Ura“, skladatelj Glinka. „Slovan“, skladatelj J. Vašek. „Strunam“, skladatelj Dav. Jenko.
- VI. pola: „Ponočni pozdrav“, skladatelj A. Nedved. „Zakletev viharja“, skladatelj Dürrer. „Vošilo“, skladatelj Skraup.
- VII. pola: „Zlatomašnik“, skladatelj V. Valenta.
- VIII. pola: „Pes. korošk. Slovencev“, skladatelj Fr. Gerbic. „Glas domovinski“, skladatelj Vogel. „Soldaška“, skladatelj Ipavie. „Ruska hymna“, skladatelj Lvoff. „Moji sablici“, skladatelj Dav. Jenko.
- IX. pola: „Plesalna“, skladatelj Abt. „Na zdravje“, skladatelj Maršner.
- X. pola: „Na moru“, skladatelj Dav. Jenko.
- XI. pola: „Mlatiči“, skladatelj Rihar. „Rožica“, skladatelj Hermes. „Večerna“, skladatelj E. Vendler.
- Omenjene pesmi se dobijo po jako nizki ceni. — Vsaka pola velja le 6 kr., tedaj štiroglasno 24 kr. Naročila in denar sprejema Čitalničnega pevskega zbora blagajnik gosp. Franjo Drenik v Ljubljani.

Poslano.

Vsem prijateljem in znancem v Mariboru, od katerih se osobno nisem mogel posloviti pred svojim odhodom od tukaj, zakličem srčni: z bogom in na zdravje!

V Mariboru 18. julija 1872.

Hugon V. Tanšič.

Slovenskim pisateljem in prijateljem slovenskega slovstva!

Da bi slovenski pisatelji imeli duševno središče, katero bi jim dajalo priliko o raznih pisateljskih zadevah se sporazumevati, (posebno primerno deliti delo med delavce) in da bi o pravem času podeljene podpore na slovstvenem polju že delajoče zmožne moči vzdrževale in krepčale pa tudi novih pridobivale, se je ustanovilo slov. pisateljsko društvo. Vspešnega delovanja se je pa od njega le nadjati, ako se obilno število posebnih podpornih udov v njem zbere. Mecenatov slovenskih nij; tedaj mora ves narod prevzeti pokroviteljstvo pisateljskega društva.

Zato se vabijo vsi slovenski pisatelji in vsi rodoljubi, katerim je mar za razcvet slovenskega slovstva, naj pristopijo v obilnem številu mlademu društvu. Doneske in oglase sprejemajo gg. poverjeniki in pa g. denarničar.

Ljubljana, 10. julija 1872.

Odbor „društva slovenskih pisateljev“:

Dav. Trstenjak, predsednik; Dr. Razlag R., podpredsednik; M. Pleteršnik, tajnik; Dr. Vošnjak J., denarničar; Fr. Erjavec, J. Jurčič, J. Noll, J. Ogrinec, Dr. V. Zarnik, odborniki.

Poverjeničstvo za pisateljsko društvo so blagovolili prevzeti gg. prof. Dr. Krek, v Gradcu; F. Kapus, v Celji; Fr. Rapoc, v Mariboru; Dr. Gregorič A., v Ptuj; L. Einspieler, v Celovcu; Dr. Mencinger, v Kranji; H. Žark, na Krškem; Fr. Hren, v Begnjah; prof. Fr. Erjavec, v Gorici; prof. Jesenko, v Trstu.

Za nesrečnike na Češkem

je dalje „Slovenskemu Narodu“ došlo:

	gld.	kr.
Prenesek iz št. 81 „Slov. Naroda“	728	80
Neimenovan iz Mareuberga	1	—
Gosp. Jože Ulaga, župnik pri sv. Vidu blizu Ponikve	6	—
Prilikom učiteljske skupščine v Kastvu se je nabralo	8	60
Po g. Hrzič-u iz Ptuja smo prijeli 11 gl., darovali so:		
Gosp. dr. Križan	5	—
dr.	5	—
Žitek prof.	1	—
Po gosp. Praprotniku iz Laškega nam je došlo 10 gld., darovali so:		
Gosp. N. N.	2	—
J. F.	—	50
Lajkauf	1	—
K. Seibert	1	—
K. Henn	1	—
G. Vimer	—	80
Gostiša	—	50
Hrastnik	—	50
Janez Kocen	—	40
Janez Zupan	—	30
Matija Jakše	—	50
M. Vorina	—	30
Šeligoj	—	50
Neimenovan	—	40
K. Ulaga	—	30

Skupaj . . . 765 40

Administracija „Sl. Naroda“.

Dunajska borska 19. julija.

Enotni drž. dolg v bankovcih	64 gld.	15 kr.
Enotni drž. dolg v srebru	70	90
London	111	35
Kreditne akcije	32	60
Napol.	8	87
C. k. cekini	5	33
Srebro	108	60

Listnica opravištva. Vsakega p. n. g. naročnika, ki bi lista redno ne prejemal, prosimo, da nam takoj naznani. Taka pisma, nezapečatena in zunaj z napisom „reklamacija“ — so vse poštnine prosta.

Javno opravičenje v razžaljenji poštenja.

Pred nekaj časom smo poddisana brata, gospod Josipa Samsa, c. k. poštarja v Kozini in župana Rodičkega po nevedno razžaljivo z besedami na poštenju ranila, tako da je on zadostenje opravičenja po kazensko pravdni poti pri c. k. sodnji v Sezani tiral.

Ker pak razžaljeni gospod je tak dobron, da nam po storjeni prošnji našostranski, pregreho odpusti, tak javno spoznamo in prekličemo kot laži vse razžaljive besede, ki so ranile njegovo neomadežvano poštenje. (139—1)

Kozina, dne 17. julija 1872.

Jožef Sturm. m. p. Janez Sturm.

Po meni Mih. Leschdorfer, priča.

Vinski kamen,

star kositer, med, kuper, železo in svinec; ovčje kože, telečje kože, ovčjo volno, kože divjih živali in vosek; dalje kosti, parklje, cunje, sukno, usnje in odpadke od papirja kupuje v velikem in na drobno po najvišjih cenah

Jakob Schlesinger,

(128—3)

v Mariboru, grajski trg št. 8.

En izurjen pisar,

slovenskega in nemškega jezika v govoru in pisanji popolnem zmožen, dobi pri odvetniku dr. Guido Srebre v Brežicah (Rann) takoj službo.

P. T.

S tem si dajem čast Vam naznaniti, da sem v začetku julija pod firmo

A. JURCA

v Celji na velikem trgu, v hiši g. Joh. Costa sen.

podružno kupčijo s špecerijskim blagom

odprl.

Priporočevaje Vašej pozornosti svojo novo ustanovljeno kupčijo, Vas ob enem zagotavljam, da hočem vedno si prizadevati s pošteno postrežbo, najboljim blagom in nizko ceno Vaše zaupanje doseči.

Opiram pa svojo priporočitev na občno zaupanje, katero se mi je do sedaj na Ptuj v enaki kupčiji že več let od strani občinstva, posebno v naših narodnih krogih toliko skazovalo.

(140—1)

A. Jurca.

Glavni dobitek ev. 360.000 mark nove nemške državne veljave.

Novo oznanilo sreče.

Dobitke garantira država.

Povabilo k udeležanju pri mogočih dobitkih

velike deželne vlade garantirane denarne od loterije, (134—4) v kateri se nad

2 milijona tolarjev

gotovo dobiti morata.

Dobitki te koristne državne loterije, katera ima vsled načrta samo 60.000 sreček, so sledeči: namreč 1 dobitok event. 360.000 mark nove nemške državne veljave ali 120.000 tolarjev pr. krt., specijelno tolarjev 80.000, 40.000, 25.000, 20.000, 15.000, 12.000, 2krat 10.000, 3krat 8000, 6000, 3krat 5000, 13krat 4000, 3000, 38krat 2000, 1500, 155krat 1000, 318krat 500, 400, 451krat 300, 200, 575krat 100, 210krat 80, 60, 50, 20.500krat 47, 9225krat 40, 31, 22 & 12 tolarjev, in pridejo oni v malih mesecih v 6 oddelkih do gotove določbe.

Prvo vzdigovanje dobitkov je uradno na

25. in 26. julija t. l.

določeno in velja za-nj

cela . . . originalna srečka samo 7 gl. a. v.

polovična 3¹/₂ n n n

četrtina 1³/₄ n n n

v bankovcih in pošiljam te od države garantirane originalne srečke (nobene prepovedane promese) za frankirano poslan znesek tudi v najdaljše kraje.

Vsak udeležence dobi od mene zraven svoje originalne srečke tudi z državnim grbom prevedeni originalni načrt gratis in po izvršenem vzdigovanju precej uradni vzdigatveni list brez opomina poslan.

Izplačevanje in razpošiljanje dobljenih denarjev

se zgodi od mene direktno interesentom promptno in v najstrožji molččnosti.

Obrnite se torej z naročili zaupno na

Samuel Heckscher sen^r,

Banquier & Wechselgeschäft in Hamburg.

Borzni komptoar in menjavnica dunajske komisijonske banke

Schottenring 18,

prejema vse kakor koli imenovane bankne, menjaške, in borzne posle.

Naročila na tukajšnjem trgu in iz provincije se jako naglo, reelno in promptno izvršujejo in se vrednostni papirji in valute po borznem komptoarju kupljene z obzirom na vsakokratno stanje denarnega trga pod najbolj cenimi pogoji obdeljujejo.

Poslovne prostornosti so vsak dan od 9. ure zjutraj do 6. ure zvečer brez prenehanja občinstvu odprte.

(131—3)

Liebig'ov Kumys-ekstrakt

od dunajske zdravniške oblasti kot zdravilo priznan in od krakovske učene družbe posebno priporočan, po soglasnem pritrjanju medicinskih fakultet prvo vseh do zdaj proti pljučni sušici poznanih in rabljenih zdravil.

Taisto ozdravlja brž in sigurno: jetiko, (celo v razvitem stanju) tuberkulozo (prikazki: kašljanje krvi, hektična groznica, zmanjkovanje sapa) zelodčni, črevni in bronhialni katar, anämijo (uboštvo krvi) vsled dolgih bolezni in nadeljevanega rabljenja merkurijsala, chlorosis (bledokrvnost), asthma, sušenje, boleče hrbtnega mozga, hysterijo in slabost živcev.

Za steklenico 1 gold. a. v. Kištice od 4 steklenic doli do vsake mere. Razpošiljanje na vnenje oskrbljuje generalni zálog

„Kumys-Heil-Anstalt“

Wien, Mariahilferstrasse 36. Bern (S. Friedli jun.)

NB. Dozdaj brez vspeha — z medicino — zdravljeni bolniki naj zaupno z Liebigovim ekstraktom zadnji poskus naredo.

(106—18)

